

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski

SSN Zbigniew Strus (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Z. B.

przy uczestnictwie J. B., A. B., W. B., K. K., A. S., B. B. i B. G.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 stycznia 2008 r.,

skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania J. B. od postanowienia Sądu Okręgowego

w S. z dnia 29 marca 2007 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala skargę kasacyjną i orzeka, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił apelację J. B. uczestniczki postępowania o zasiedzenie nieruchomości, toczącego się na skutek wniosku J. B.

Uzasadniając rozstrzygnięcie wydane w postępowaniu apelacyjnym, Sąd Okręgowy stwierdził, że ponownie ocenił zgromadzony materiał dowodowy i aprobował ustalenia Sądu Rejonowego wskazujące, że w okresie biegu terminu zasiedzenia - od dnia 1 stycznia 1956 r. do 1 stycznia 1986 r. posiadaczami samoistnymi byli najpierw małżonkowie B., a po śmierci A. B. wyłącznie jego żona - wnioskodawczyni Z. B. Władanie w charakterze właścicieli przejawiało się w stałym zamieszkiwaniu, wykarczowaniu drzew, budowie komórki oraz domu z dachem dwuspadowym. Sąd drugiej instancji potwierdził również ustalenie dokonane przez Sąd Rejonowy,

że wnioskodawczyni nie była uczestniczką postępowania uwłaszczeniowego prowadzonego na wniosek jej córki A. S. zakończonej formalnym postanowieniem o umorzeniu, wydanym 13 stycznia 1984 r. przez Sąd Rejonowy w O. [I Ns (...)]. Potwierdził też ocenę, że w stosunku do wnioskodawczyni bieg terminu zasiedzenia nie uległ przerwaniu.

Skarga kasacyjna uczestników postępowania J. B. i A. B. oparta została na pierwszej podstawie (art. 398¹ § 1 pkt k.p.c.) sformułowanej jako zarzut naruszenia art. 172 k.c. przez jego błędne zastosowanie polegające na pominięciu samoistnego posiadania jako przesłanki nabycia własności przez zasiedzenie – co doprowadziło do stwierdzenia nabycia własności przez zasiedzenie na rzecz osoby, co do której ustalono w toku postępowania, iż przed upływem terminu zasiedzenia przeniosła samoistne posiadanie na osobę trzecią (swoją córkę), tracąc wskutek tego przymiot samoistnego posiadacza, niezbędny do nabycia własności przez zasiedzenie.

Powołując się na tę podstawę, skarżąca wносиła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Wnioskodawczyni odpowiadając na skargę żądała m. in. oddalenia skargi kasacyjnej i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zarzut niewłaściwego zastosowania art. 172 k.c. sformułowany w postaci rozbudowanego zdania zawiera twierdzenie skarżących, że sąd orzekający, tj. sąd drugiej instancji, którego orzeczenie jest zaskarżone, ustalił, że wnioskodawczyni Z. B. w okresie przyjętym dla zasiedzenia utraciła posiadanie samoistne nieruchomości, przekazując je córce. Twierdzenie to, dotyczące zdarzeń faktycznych i ukształtowanego nimi stanu posiadania nie wynika jednak z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, w którym Sąd Okręgowy zgodnie z art. 328 § 2 k.p.c. przytaczał postawę faktyczną i prawną rozstrzygnięcia. Kwestia posiadania została trafnie przez sąd odwoławczy uznana za istotną w postępowaniu o zasiedzenie. Sąd ustalił zatem datę początkową samoistnego posiadania na dzień 1 stycznia 1956 r. oraz stwierdził, że „nigdy w stosunku do wnioskodawczyni nie nastąpiła przerwa w biegu terminu zasiedzenia działki nr 633”. Wiąże się to z zarzutem uczestniczenia w postępowaniu o uregulowanie własności nieruchomości rolnej, wszczętym przez córkę Z. B.. W związku z tym, sąd

odwoławczy stwierdził równie kategorycznie, że wnioskodawczyni nigdy nie była uczestnikiem administracyjnego postępowania uwłaszczeniowego dotyczącego działki nr 633, związanych z tym postępowaniem odwołań – jak również dotyczącego tejże działki postępowania sądowego. Do kwestii samoistnego posiadania wnioskodawczyni powrócił Sąd Okręgowy ponownie w przedostatnim zdaniu uzasadnienia, stwierdzając, że wnioskodawczyni miała w swoim samoistnym posiadaniu w złej wierze działkę nr (...) przez okres 30 lat.

Wobec przytoczonej treści uzasadnienia, podstawa skargi kasacyjnej została sformułowana nie na podstawie stanu faktycznego ustalonego (przyjętego) przez sąd, lecz na podstawie stanu, o którego prawdziwości przekonani są skarżący. Postępowanie kasacyjne nie dopuszcza jednak sporu o fakty i ponownego ustalania stanu faktycznego. Art. 398³ § 3 k.p.c. postanawia bowiem, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że zarzut naruszenia prawa materialnego nie może być skutecznie uzasadniony próbą zwalczenia ustaleń faktycznych (np. wyroki z dnia 23 stycznia 1997 r., I CKN 51/96, OSNC z 1997 r. Nr 6/7, poz. 79, z dnia 18 marca 2004 r., III CK 456/02 oraz z dnia 19 kwietnia 2006 r., V CSK 35/06 niepubl.).

Nie znajdując usprawiedliwionej podstawy skargi Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹⁴ k.p.c., orzekł jak w sentencji. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, których domagała się wnioskodawczyni w odpowiedzi na skargę kasacyjną stanowi art. 520 § 1 k.p.c.